

Zadeva C-411/19

**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča**

Datum vložitve:

27. maj 2019

Predložitveno sodišče:

Tribunale Amministrativo Regionale per il Lazio (Italija)

Datum predložitvene odločbe:

16. januar 2019

Tožče stranke:

WWF Italia o.n.l.u.s. in drugi

Toženi stranki:

Presidenza del Consiglio dei Ministri

Azienda Nazionale Autonoma Strade SpA (ANAS)

Predmet postopka v glavni stvari

Tožba, vložena pri Tribunale Amministrativo Regionale per il Lazio (deželno upravno sodišče za Lacij, Italija; v nadaljevanju: predložitveno sodišče), za razglasitev ničnosti aktov, s katerimi so italijanski organi ugotovili združljivost predhodnega projekta za izgradnjo ceste z okoljskimi določbami.

Predmet in pravna podlaga za predlog

Predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU zaradi morebitne nezdržljivosti s pravom Unije italijanske zakonodaje in upravnih ukrepov, na podlagi katerih je bilo v obravnavani zadevi mogoče odobriti predhodni projekt za izgradnjo ceste, in sicer z vidika njegove združljivosti z okoljskimi določbami, čeprav je drug upravni organ, ki je pred tem odločal o tem vidiku, podal negativno mnenje.

Vprašanja za predhodno odločanje

1. Ali določbe člena 6 Direktive 92/43/EGS v povezavi z Direktivo 2009/47/ES, kjer se ta uporablja v obravnavani zadevi, nasprotujejo zgoraj navedeni primarni nacionalni zakonodaji in z njo povezani izvedbeni sekundarni zakonodaji, ki organu na „zadnji stopnji“, pristojnemu za sprejetje akta o združljivosti predhodnega projekta za izgradnjo objekta z okoljskimi določbami, v primeru da minister za okolje ter varstvo krajine in morja izda obrazloženo negativno soglasje, omogoča, da zadevni projekt odobri in na podlagi obstoja prevladujočega javnega interesa posledično privoli v nadaljevanje postopka, čeprav državni organ, pristojen za varstvo okolja, zatrjuje neobstoj možnosti za oblikovanje morebitnih zahtev in blažilnih ukrepov za različico projekta, ki je v postopku odobritve in za katero je bilo na podlagi presoje vplivov na okolje že izdano negativno mnenje?

2. Ali navedeni direktivi nasprotujeta rešitvi, kot je ta v obravnavani zadevi, v okviru katere se zaradi odobritve predhodnega projekta za izgradnjo objekta, za katerega je treba izvesti postopek presoje vplivov na okolje, predpostavlja, da je interes varstva okolja podrejen „prevladujočemu javnemu interesu“, če ta temelji izključno na stroškovni učinkovitosti projekta, na njegovi združljivosti z določbami, ki med drugim urejajo varstvo krajine, zgodovinske in kulturne dediščine ter socialno-ekonomskih vidikov, in potrebi po dokončanju vseevropskega cestnega omrežja, ki je v obravnavani zadevi opredeljeno kot „celovito“ vseevropsko prometno omrežje (TEN-T), kot to določa Uredba (EU) št. 1315/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013, čeprav obstoja druga ustrezna rešitev, ki je bila z okoljskega vidika že odobrena?

3. Ali je združljiva z zgoraj navedeno zakonodajo Unije rešitev, kot je ta v obravnavani zadevi, v skladu s katero je bilo mogoče nadaljnje poglobljene analize in študije posebnega okoljskega pomena cestne trase, ki v okviru presoje vplivov na okolje – vključno s presojo posledic za okolje – ni bila odobrena, preložiti v fazo končnega projekta, namesto da bi se od predlagatelja zahtevalo, naj v zvezi z drugo traso, ki pa je bila z okoljskega vidika že odobrena, pripravi nadaljnje poglobljene analize in študije za ublažitev ekonomskih vplivov in vplivov na krajino?

4. Ali navedeni direktivi ob upoštevanju zgornjih predpostavk in v primeru pritrdilnega odgovora na prvo, drugo in tretje vprašanje glede združljivosti [s pravom Unije] nasprotujeta rešitvi, kot je ta v obravnavani zadevi, v skladu s katero se mnenje o nezdružljivosti projekta z okoljskimi določbami, ki ga izda pristojni organ v postopku odobritve predhodnega projekta za izgradnjo objekta, ne šteje za zavezujoče, zaradi česar je treba v okviru končnega projekta opraviti bolj poglobljeno presojo vplivov na krajinske in okoljske elemente zadevnega območja, pri tem pa izrecno upoštevati presojo posledic za okolje ter posledično izvedbo ustreznih blažilnih in kompenzacijskih ukrepov?

5. Ali navedeni direktivi nasprotujeta rešitvi, kot je ta v obravnavani zadevi, ki predlagatelju posega nalaga, da v fazi priprave končnega projekta za izgradnjo

objekta upošteva zahteve, ugotovitve in priporočila v zvezi z varstvom krajine in okolja, ki so se izoblikovale v času medresorskega posvetovanja služb, ki je potekalo v zvezi s predhodnim projektom, kljub temu da je organ, pristojen za varstvo okolja, v zvezi s tem projektom ugotovil neobstoj možnosti za oblikovanje morebitnih zahtev in blažilnih ukrepov za različico projekta, ki je v postopku odobritve?

6. Ali navedeni direktivi nasprotujeta rešitvi, kot je ta v obravnavani zadevi, ki predlagatelju posega prav tako nalaga pripravo študije posledic izgradnje objekta za okolje, vključno s tako imenovano „ustrezno presojo“, ki bo v celoti temeljila na veljavnih zakonskih zahtevah, na podlagi katere mora potem izvesti zadevno presojo posledic za okolje?

7. Ali navedeni direktivi nasprotujeta rešitvi, kot je ta v obravnavani zadevi, ki določa, da je za preverjanje študije posledic za okolje, priložene končnemu projektu za izgradnjo objekta, tudi zaradi opredelitve morebitnih dodatnih blažilnih in kompenzacijskih ukrepov, potrebnih za varstvo in zaščito okoljskih in krajinskih elementov zadevnega območja, zadolžen tretji subjekt (Regione Lazio (dežela Lacij, Italija)), ki se razlikuje od subjekta, običajno pristojnega za to področje (Commissione VIA-VAS del MATTM (komisija ministrstva za okolje ter varstvo krajine in morja za presojo vplivov na okolje – strateško okoljsko presojo, Italija)), zaradi česar je navedeni komisiji za presojo vplivov na okolje – strateško okoljsko presojo v smislu in za namene člena 185(4) in (5) zakonske uredbe št. 163/06 preostala le ta naloga, da naknadno, to je po pridobitvi rezultatov navedenega preverjanja, poda svoje mnenje glede skladnosti obravnavanega končnega projekta za izgradnjo ceste z zahtevami v zvezi z varstvom krajine in okolja?

Navedene določbe prava Unije in sodna praksa Sodišča

Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (tako imenovana Direktiva o habitatih). Zlasti uvodne izjave 1, 7 in 10 ter členi 2(3), 3(1), 4(5) in 6.

Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic. Zlasti uvodni izjavi 6 in 12 ter členi 2, 3(2)(b) in 4(4).

Navedene so tudi naslednje sodbe Sodišča Evropske unije: sodba z dne 21. julija 2016, Orleans in drugi (C-387/15 in C-388/15, EU:C:2016:583, točke 32, 35, 36, 39, 40, od 43 do 48, od 52 do 54, od 57 do 64; sodba z dne 3. aprila 2014, Cascina Tre Pini (C-301/12, EU:C:2014:214); sodba z dne 16. februarja 2012, Solvay in drugi (C-182/10, EU:C:2012:82, točke od 68 do 77); sodba z dne 21. julija 2011, Azienda Agro-Zootecnica Franchini e Eolica di Altamura (C-2/10, EU:C:2011:502); sodba z dne 24. novembra 2011, Komisija/Španija (C-404/09, EU:C:2011:768); sodba z dne 14. januarja 2010, Stadt Papenburg (C-226/08, EU:C:2010:10); sodba z dne 20. septembra 2007, Komisija/Italija (C-304/05,

EU:C:2007:532); sodba z dne 11. julija 1996, Royal Society for the Protection of Birds (C-44/95, EU:C:1996:297).

Navedene nacionalne določbe

Decreto legislativo del 12 aprile 2006, n. 163 – Codice dei contratti pubblici relativi a lavori, servizi e forniture in attuazione delle direttive 2004/17/CE e 2004/18/CE (zakonska uredba št. 163 z dne 12. aprila 2006 o sprejetju zakonika o javnih naročilih gradenj, blaga in storitev v skladu z direktivama 2004/17/ES in 2004/18/ES; v nadaljevanju: zakonska uredba št. 163/06). Zlasti:

- člen 165(3), ki določa vsebino predhodnega projekta za izgradnjo infrastrukture in med drugim predpisuje, da je treba v primeru objekta, ki je predmet presoje vplivov na okolje, predhodnemu projektu priložiti tudi študijo vplivov na okolje;
- člen 182(1) in (2), ki določa, da je postopek presoje vplivov na okolje obvezen;
- člen 183(6), ki določa, da je svet ministrov pristojni organ za sprejemanje akta o združljivosti z okoljskimi določbami, če ministrstvo za okolje ter varstvo krajine in morja izda obrazloženo negativno soglasje;
- člen 185(4) in (5), v skladu s katerim komisija za preverjanje vplivov na okolje v okviru presoje vplivov na okolje – strateške okoljske presoje poda svoje mnenje glede skladnosti končnega projekta z zahtevami, določenimi v aktu o združljivosti z okoljskimi določbami.

Decreto legislativo del 29 dicembre 2011, n. 228 – Attuazione dell'articolo 30, comma 9, lettere a), b), c) e d) della legge 31 dicembre 2009, n. 196, in materia di valutazione degli investimenti relativi ad opere pubbliche (zakonska uredba št. 228 z dne 29. decembra 2011 o izvajanju člena 30(9)(a), (b), (c) in (d) zakona št. 196 z dne 31. decembra 2009 o presoji naložb, povezanih z javnimi gradnjami; v nadaljevanju: zakonska uredba št. 228/11). Zlasti:

- člen 1(1), ki določa, da „[m]inistrstva izvajajo dejavnosti predhodne in naknadne presoje iz te zakonske uredbe za zagotavljanje racionalizacije, preglednosti, učinkovitosti in smotrnosti porabe [...], namenjene izvajanju javnih gradenj in javnih storitev [...]“;
- člen 4, ki določa, da ministrstva pripravijo študije izvedljivosti z namenom določitve najboljših projektantskih rešitev za doseganje ciljev, opredeljenih v okviru predhodne presoje. V primeru gradenj, katerih ocenjeni stroški presegajo 10 milijonov EUR, ministrstva navedeni študiji izvedljivosti priložijo tudi analizo tveganj;
- člen 8(1), (2) in (3), v skladu s katerim ministrstva pripravijo smernice za presojo naložb v javne gradnje na področjih, ki so v njihovi pristojnosti.

Decreto del Presidente del Consiglio dei ministri del 3 agosto 2012 – attuazione dell'articolo 8, comma 3, del [decreto legislativo n. 228/11] (uredba predsednika sveta ministrov z dne 3. avgusta 2012 o izvajanju člena 8(3) zakonske uredbe št. 228/11). Zlasti člen 2(1)(b), ki določa, da „predhodna presoja posameznih del“ pomeni dejavnost presoje iz člena 4 zakonske uredbe št. 228/2011, ki se praviloma izvaja z uporabo metod analize stroškov in koristi ter je namenjena določitvi najboljših projektantskih rešitev za doseganje ciljev, opredeljenih v okviru presoje infrastrukturnih potreb“.

Decreto del Presidente della Repubblica dell'8 settembre 1997, n. 357 – Regolamento recante attuazione della direttiva 92/43/CEE relativa alla conservazione degli habitat naturali e seminaturali, nonché della flora e della fauna selvatiche (uredba predsednika republike št. 357 z dne 8. septembra 1997 – Pravilnik o izvajanju Direktive 92/43/EGS o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst; v nadaljevanju: uredba predsednika republike št. 357/97). Zlasti:

- člen 5, naslovljen „Presoja posledic“, ki določa: „[...] 2. Predlagatelji prostorskih načrtov [...] glede na cilje ohranjanja tega območja pripravijo [...] študijo za opredelitev in presojo morebitnih vplivov tega načrta na območje. [...]
- 3. Predlagatelji posegov, ki niso neposredno povezani z vzdrževanjem ugodnega stanja ohranjenosti vrst in habitatov na tem območju ali zanj potrebni, pa bi sami ali v povezavi z drugimi posegi lahko pomembno vplivali na območje, zaradi presoje posledic pripravijo študijo, namenjeno opredelitvi in presoji [...] glavnih vplivov, ki jih imajo lahko ti posegi na [...] območje, pomembno za Skupnost, ali na posebno ohranitveno območje glede na cilje ohranjanja tega območja.
- 4. Pri projektih, ki so predmet postopka presoje vplivov na okolje [...] in se nanašajo na [...] območja, pomembna za Skupnost, in posebna ohranitvena območja, kot so opredeljena v tem pravilniku, je presoja posledic za okolje vključena v zgoraj navedeni postopek, v okviru katerega se v tem primeru upoštevajo tudi neposredni in posredni vplivi projektov na habitate in vrste, zaradi katerih so bila zadevna območja opredeljena kot taka. Študija vplivov na okolje, ki jo pripravi predlagatelj, zato vsebuje elemente, povezane z združljivostjo projekta s cilji ohranjanja, določenimi v tem pravilniku [...].
- [...]
- 9. Če je treba kljub negativni presoji posledic izvesti načrt ali poseg iz nujnih razlogov prevladujočega javnega interesa, vključno socialnih ali gospodarskih, in ni drugih ustreznih rešitev, pristojni organi izvedejo vse izravnalne ukrepe, potrebne za zagotovitev varstva celovite usklajenosti omrežja Natura 2000, in o tem obvestijo ministrstvo za okolje in varstvo krajine [...].

- 10. Če se zadevna območja uvrščajo med območja s prednostnimi naravnimi habitatnimi tipi in prednostnimi vrstami, se lahko načrt ali poseg, v zvezi s katerim je bila podana negativna presoja posledic za območje, pomembno za Skupnost, izvede le s sklicevanjem na potrebe, povezane z zdravjem ljudi ali javno varnostjo, ali na potrebe, ki so bistvenega pomena za okolje, oziroma, po predhodnem mnenju Evropske komisije, na druge nujne razloge prevladujočega javnega interesa“;
- člen 6, naslovljen „Posebna območja varstva“, ki določa: „1. Omrežje Natura 2000 vključuje posebna območja varstva iz Direktive 79/409/EGS [...]“.
- 2. Obveznosti iz členov 4 in 5 veljajo tudi za posebna območja varstva iz odstavka 1“.

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka v glavni stvari

- 1 Družba Azienda Nazionale Autonoma Stradale SpA (v nadaljevanju: ANAS) je leta 2015 predlagala začetek postopka „presoje vplivov na okolje“ (v nadaljevanju: PVO) v okviru predhodnega projekta za dokončanje odseka državne ceste št. 675 (v nadaljevanju: DC 675), ki povezuje pristanišče v mestu Civitavecchia z intermodalnim središčem v kraju Orte. Navedeni predlog se je nanašal na nov potek cestnega odseka (poimenovan „zelena trasa“), za katerega naj bi bili stroški izgradnje po mnenju družbe ANAS nižji od stroškov, predvidenih za izgradnjo drugega poteka odseka (imenovanega „vijolična trasa“), ki je bil z vidika vplivov na okolje že odobren.
- 2 Commissione di verifica dell'impatto ambientale VIA-VAS (komisija za preverjanje vplivov na okolje v okviru presoje vplivov na okolje – strateške okoljske presoje, Italija; v nadaljevanju: komisija VIA-VAS) pri Ministero dell'ambiente e della tutela del territorio e del mare (ministrstvo za okolje ter varstvo krajine in morja, Italija; v nadaljevanju: MATTM) je leta 2016 opozorila, da se na „zeleni trasi“ z okoljskega vidika pojavljajo nekatere kritične točke, pri tem pa poudarila zlasti to, da 14,4 km dolg odsek načrtovane trase prečka posebno območje varstva in poteka na razdalji od območja, pomembnega za Skupnost, ki je manjša kot 1 km.
- 3 Komisija VIA-VAS je 20. januarja 2017 na podlagi ugotovitev iz prejšnje točke podala negativno mnenje o predhodnem projektu „zelene trase“, pri čemer je prav tako izpostavila, da bi bilo težave, povezane z višjimi stroški predhodno odobrene „vijolične trase“, mogoče rešiti z njeno razdelitvijo na dva odseka.
- 4 Presidenza del Consiglio dei Ministri (predsedstvo sveta ministrov, Italija; v nadaljevanju: PCM), ki je na podlagi člena 183(6) zakonske uredbe št. 163/06 postalo pristojni organ za sprejemanje akta o združljivosti z okoljskimi določbami, je po prejemu navedenega negativnega mnenja pozvalo MATTM, naj predloži zadevne presoje vplivov na okolje, pri tem pa navede morebitne kompenzacijske in blažilne ukrepe. Komisija VIA-VAS je z objavo mnenja z dne 7. julija 2017

podala novo negativno mnenje o „zeleni trasi“, v katerem je izpostavila, da morebitnih kompenzacijskih in blažilnih ukrepov, za katere je zaprosilo PCM, ni mogoče pripraviti.

- 5 PCM je kljub temu dodatnemu negativnemu mnenju s sklepom z dne 1. decembra 2017 sprejelo akt o združljivosti „zelene trase“ z okoljskimi določbami, pri čemer je navedeno odločitev osnovalo na „prevladujočem javnem interesu“, zaradi katerega je treba nujno dokončati strateške povezave med različnimi glavnimi cestami v vseevropskem prometnem omrežju (TEN-T), ki je v skladu z Uredbo (EU) št. 1315/2013 opredeljeno kot „celovito“ omrežje. V navedenem sklepu je prav tako določilo, da mora družba ANAS v fazi priprave končnega projekta izvesti študijo posledic, ki bi jih zadevna trasa lahko imela za okolje, vključno s tako imenovano „ustrezno presojo“, na podlagi katere bi pristojni organ nato izvedel „presojo posledic za okolje“ (v nadaljevanju: PPO), in sicer ob upoštevanju zahtev, ugotovitev in priporočil v zvezi z varstvom krajine, izoblikovanih v času medresorskega posvetovanja služb, ki ga je organiziralo Ministero delle infrastrutture e dei trasporti (ministrstvo za infrastrukturo in promet, Italija; v nadaljevanju: MIT).
- 6 Nekatero okoljevarstvene organizacije in fizične osebe (v nadaljevanju skupaj: tožeče stranke) so zoper ta sklep pri predložitvenem sodišču vložile tožbo, s katero so predlagale razglasitev njegove ničnosti.
- 7 V tem času je Comitato interministeriale per la programmazione economica (medministrski odbor za gospodarsko načrtovanje, Italija; v nadaljevanju: CIPE) s sklepom z dne 28. februarja 2018 odobril predhodni projekt za izgradnjo „zelene trase“ in določil, da je Regione Lazio (dežela Lacij, Italija) subjekt, zadolžen za preverjanje študije posledic za okolje, ki jo je treba priložiti končnemu projektu za izgradnjo zadevne infrastrukture.
- 8 Tožeče stranke so zadenjenavedeni sklep izpodbijale z zahtevkom za revizijo na podlagi novih okoliščin, ki so ga vložile skupaj s tožbo iz točke 6.

Bistvene trditve strank v postopku v glavni stvari

- 9 Tožeče stranke v podkrepitev tožbe, vložene pri predložitvenem sodišču, navajajo, da je sklep z dne 1. decembra 2017, s katerim je PCM sprejelo akt o združljivosti „zelene trase“ z okoljskimi določbami, v nasprotju z določbami člena 6(4) Direktive 92/43/EGS, ki so bile v italijansko pravo prenesene s členom 5 uredbe predsednika republike št. 357/97. Ta namreč določa, da lahko „nujni razlogi prevladujočega javnega interesa“ prevladajo nad razlogi, povezanimi z varstvom okolja, le, če sta izpolnjena naslednja pogoja: če „ni drugih ustreznih rešitev“ in če so izvedeni „vsi potrebni izravnalni ukrepi“. V obravnavani zadevi naj navedena pogoja ne bi bila izpolnjena, tožeče stranke pa zlasti v zvezi z neobstojem drugih ustreznih rešitev izpostavljajo, da je „vijolična trasa“, ki sta jo MATTM in CIPE z vidika vplivov na okolje že odobrila, druga ustrezna rešitev, ki bi lahko nadomestila „zeleno traso“ in s katero bi bilo mogoče uresničiti tako javni interes

glede varstva okolja kot tudi javni interes, povezan potrebo po izgradnji zadevne infrastrukture.

- 10 Tožeče stranke v zahtevku za revizijo na podlagi novih okoliščin, predloženem v dopolnitev tožbe, izpodbijajo zakonitost sklepa CIPE z dne 28. februarja 2018 o odobritvi predhodnega projekta „zelene trase“ v delu, v katerem je dežela Lacij opredeljena kot subjekt, zadolžen za preverjanje študije posledic za okolje, vključno s PPO, ki jo mora družba ANAS predložiti skupaj s končnim projektom, in opredelitev morebitnih dodatnih blažilnih in kompenzacijskih ukrepov. Tožeče stranke so v zvezi s tem navedle, da preverjanja PPO ne more izvesti dežela Lacij, saj je za to pristojna komisije VIA-VAS, ki pa je o tem že podala svoje mnenje. Tožeče stranke prav tako zatrjujejo, da PPO v fazi končnega projekta ni mogoče ponovno predložiti, saj jo je navedena komisija že preučila.
- 11 Toženi stranki v svojih odgovorih na tožbo opozarjata na naslednje okoliščine: a) izpodbijana sklepa sta upravičena zaradi razlogov javnega interesa; b) PCM se je oprlo na pristojnost, ki mu jo podeljuje zakon, na podlagi katerega v obravnavani zadevi nastopa kot organ na zadnji stopnji; c) v okviru predhodnega projekta „zelene trase“ je bila opravljena analiza stroškov in koristi del, ki jih je treba izvesti za izgradnjo objekta; d) pri „vijolični trasi“ je prišlo do nevzdržnega povišanja stroškov, zaradi česar ta ni več izvedljiva; e) družba ANAS je uporabila inovativen in revolucionaren pristop na področju presoje vplivov na okolje, na podlagi katerega je mogoče objektivno izmeriti vplive novega objekta na različne okoljske, krajinske, zgodovinske, kulturne ter socialno-ekonomske vidike.

Kratka predstavitev utemeljitve predloga za sprejetje predhodne odločbe

- 12 Predložitveno sodišče dvomi, da je postopek presoje vplivov „zelene trase“ na okolje skladen z navedeno zakonodajo Unije.
- 13 Predložitveno sodišče v zvezi s tem poudarja, da sta bila akt o združljivosti z okoljskimi določbam in poznejša odobritev predhodnega projekta za izgradnjo zadevne trase sprejeta:
- 14 ob predpostavki, da je interes varstva okolja podrejen „prevladujočemu javnemu interesu“, ki izhaja iz nižjih stroškov izgradnje objekta in dokončanja strateških povezav med glavnimi cestami v vseevropskem prometnem omrežju (TEN-T);
- 15 ob neupoštevanju dejstva, da je pristojni državni organ (komisija VIS-VAS) podal izrazito negativno mnenje, v katerem je izpostavil, da morebitnih zahtev ter blažilnih in kompenzacijskih ukrepov v zvezi z različico projekta, imenovanega „zelena trasa“, ni mogoče pripraviti, in opozoril na obstoj druge ustrezne rešitve, in sicer „vijolične trase“, ki je bila z vidika vplivov na okolje že odobrena, ter navedel, da bi bilo stroške njene izgradnje mogoče zmanjšati z razdelitvijo te trase na dva odseka;

- 16 z omogočitvijo nadaljevanja postopka projektiranja in izvedbe del za izgradnjo zadevne ceste ter s preložitvijo bolj poglobljenih presoj v zvezi z vplivi zadevnega objekta na okolje, zlasti PPO in posledičnega sprejetja (zgolj) kompenzacijskih in blažilnih ukrepov, v fazo priprave končnega projekta;
- 17 z navedbo, da je dežela Lacij v skladu s členom 5(2) uredbe predsednika republike št. 357/97 subjekt, pristojen za preverjanje študije posledic za okolje, priložene končnemu projektu za izgradnjo objekta, tudi zaradi opredelitve morebitnih dodatnih blažilnih in kompenzacijskih ukrepov, potrebnih za varstvo in zaščito okoljskih in krajinskih elementov zadevnega območja, zaradi česar je komisiji VIA-VAS, ki deluje v okviru MATTM, v smislu 185(4) in (5) zakonske uredbe št. 163/06 preostala le še priprava mnenja o skladnosti končnega projekta z zahtevami, povezanimi z varstvom krajine in okolja;
- 18 z določitvijo, da družba ANAS v fazi priprave končnega projekta za izgradnjo objekta upošteva zahteve, ugotovitve in priporočila v zvezi z varstvom krajine in okolja, ki so se izoblikovale v času medresorskega posvetovanja služb, ki je potekalo v zvezi s predhodnim projektom, obenem pa pripravi tudi študijo posledic zadevnih gradbenih del za okolje, na podlagi katere se nato izvede PPO.
- 19 Predložitveno sodišče opozarja tudi na glavne trditve, ki sta jih navedli toženi stranki, in zlasti na okoliščine iz točke 11(e) tega predloga oziroma na trditev, da naj bi družba ANAS v obravnavani zadevi uporabila inovativen in revolucionaren pristop na področju presoje vplivov na okolje. Predložitveno sodišče ob upoštevanju tega inovativnega pristopa in glede na neobstoj konkretne sodne prakse v zvezi z obravnavano problematiko meni, da je treba Sodišču v predhodno odločanje predložiti vprašanja, navedena v tem predlogu za sprejetje predhodne odločbe.